

Motion till riksdagen 2010/11: MJ424

av **Marietta de Pourbaix-Lundin (M)**

Förbättringar för hemlösa katter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att alla katter märks och registreras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att TNRM-metoden bör användas i stället för avskjutning för att kontrollera och begränsa förvildade populationer av katter.

Motivering

I Sverige finns idag ett mycket stort antal hemlösa sällskapsdjur. De drabbade djuren lider av hunger, parasiter, sjukdomar och brist på skydd mot hårt väder. Domesticerade djur, som sällskapsdjuren är, har förlorat mycket av sin anpassning till ett liv i det vilda och behöver därför tillsyn för att må bra. Särskilt svårt drabbade av detta problem är katter. Även kaniner drabbas hårt av hemlöshet och de problem detta medför.

Dagens lagstiftning för hemlösa djur är mycket bristfällig. Upphittade djur omfattas av hittegodslagen. Enligt den Europarådskonvention som Sverige skrev under 1989 är det förbjudet att överge ett sällskapsdjur. Länderna förbinder sig också att kontrollera bestånd av hemlösa djur på ett sätt som inte orsakar djuren ”onödig smärta, lidande eller oro”. Konventionen rekommenderar att alla djur märks och registreras, och att man förhindrar att oönskade ungar föds genom att uppmuntra till kastrering. Sverige uppfyller inte kraven i konventionen.

Ingen vet hur många hemlösa katter som idag finns i Sverige, men en försiktig uppskattning ger en siffra på minst 100 000 individer. De flesta av de här katterna är inte kastrerade, vilket gör att de snabbt blir fler. Idag finns det i princip ingen hjälp för de hemlösa katterna att få från stat eller kommun.

Fel! Okänt namn på

Istället är det ideella krafter på katthem som försöker hjälpa katterna. Kommunerna bekostar ibland jägare som skjuter katter som uppfattas som problem.

I kommittédirektivet till översynen av djurskyddslagstiftningen står det att idag "råder det en viss osäkerhet om i vilken utsträckning som övergivna, borttappade och förvildade djur omfattas av djurskyddslagens bestämmelser". Kammarrätten (i Göteborg, år 2005) har dock slagit fast att förvildade katter är husdjur som omfattas av djurskyddslagen. Enligt domskälen tillhör de ingen särskild vildkattas och katterna har "inte förlorat sin ställning som husdjur" genom att vara hemlösa. Kammarrättens dom bör anses prejudicerande. Myndigheterna har därför ett ansvar för att ta hand om de hemlösa djuren, och katthem i den utsträckning de behövs ska därför vara finansierade av allmänna medel. Hemlöshet får heller inte vara ett skäl för avlivning. Lagstiftning och kontroll har gjort att Sverige inte har några hemlösa hundar. Detta visar att det går att skapa ett samhälle där sällskapsdjur inte behöver vara hemlösa.

Det bästa sättet att hjälpa skygga hemlösa katter är att kastrera dem och se efter dem, men låta dem fortsätta leva fritt. Kastrering kan dessutom vara mer effektivt än avskjutning för att hantera och minska populationen på lång sikt. De katter som inte kan anpassa sig till ett liv i fångenskap får istället fortsätta leva det liv de gjort hittills, men med tillsyn från människor. Metoden kallas TNRM (Trap-Neuter-Return-Manage) och används i stor omfattning i flera länder. I Danmark är metoden väl etablerad, och där bedrivs TNRM-projekt med stor framgång. I Sverige praktiseras metoden i liten skala och metoden stöter ofta på motstånd från myndigheterna.

För att förhindra att sällskapsdjur blir övergivna och förvildade bör obligatorisk märkning och registrering av katter samt ett centralt ägarregister införas. Detta system finns redan idag för hundar och fungerar mycket väl. Vidare behövs ett centralt register över bortsprungna och omhändertagna djur samt djuromsorgsrutiner för omhändertagande av djur.

Stockholm den 27 oktober 2010

Marietta de Pourbaix-Lundin (M)